

LAMBERTUSBEIAARDCONCERT I HENGELO door
ROEL SMIT – stadsbeiaardier
Zaterdag 4 juli 2020 om 14.30 uur

Programma

De beiaardier kondigt de programmanummers aan met een aantal klokslagen

Om 14.30 uur:

1. Prélude 15 opus 28, 1839	Frédéric Chopin (1810 – 1849)
2. Divertimento in C allegro – andante – menuet	Joseph Haydn (1732 – 1809)
3. Preludium en Fuga in Bes, BWV 560	Johann Sebastian Bach (1685 – 1750)
4. Klavierbüchlein für Anna Magdalena Menuet (nr. 3) – Polonaise (nr. 8a)	Johann Sebastian Bach
5. Geïmproviseerd Intermezzo	

Om 15.00 uur:

6. Sonata I in g, BWV 1001 adagio – fuga (allegro) – siciliana – presto	Johann Sebastian Bach
7. Divertimento in C allegro – menuet/trio – presto	Georg Christoph Wagenseil (1715 – 1777)
8. Polonaise opus 40 nr. 1, 1838	Frédéric Chopin

BIJ HET PROGRAMMA

Er zijn veel muziekwerken speciaal voor het carillon gecomponeerd. Dit programma maakt echter deel uit van een serie van zes, waarin tijdens elk concert één van de zes sonates/partita's voor viool-solo van Bach centraal staat. Om die reden treft u tijdens deze gehele serie naast de naam Bach andere namen van grote componisten, die allen één ding gemeen hebben: zij hebben nooit iets voor carillon geschreven. De luisteraar hoort dus tijdens deze gehele serie muziek die een bewerking heeft ondergaan voor carillon.

Er is enige symmetrie in het programma: Vanaf Chopin, componist van de Romantiek, gaan we in de tijd terug naar Haydn, een van de 'Weense Klassieken' om uit te komen bij Johann Sebastian Bach. Het geïmproviseerde intermezzo valt buiten deze tijdlijn en zal waarschijnlijk een 20e eeuwse klankidroom krijgen. Daarna vanaf Bach weer terug naar de 'Klassieke tijd', om weer uit te komen bij Chopin.

Het **Prélude nr. 15 opus 28** van Chopin wordt wel het *regendropprelude* genoemd vanwege de vele herhaalde tonen. Het is geliefd bij veel amateurpianisten.

Vele organisten, zowel amateurs als vakspelers, laten graag en veel de *Acht Kleintjes* van Bach horen: acht maal een **Preludium en Fuga**, beperkt van lengte en niet al te moeilijk om te spelen. Inmiddels staat al jaren vast dat de grootmeester niet de componist is van deze speelse werken, maar dat ze moeten worden toegeschreven aan een van zijn leerlingen. Nog steeds is niet duidelijk welke.... Vandaag hoort u de achtste, een uitbundig stuk waar de energie vanaf spat!

Het **Klavierboekje voor Anna Magdalena Bach** werd in 1725 samengesteld voor en door de tweede vrouw van Bach. Het bevat voornamelijk lichte werken van Bach, zoals menuetten, polonaises, marsen. Muziek die prettig speelt en erg lekker in het gehoor ligt.

Bach was zelf een heel goed violist, wat velen niet weten. Hij componeerde zes uitgebreide solowerken voor viool, werken die het hoofdrecht vormen tijdens deze serie Lambertusbeiaardconcerten. Drie noemde hij **Sonate**. Zij beginnen alle drie met een voorspel, waarna bij twee een fuga volgt. De drie andere noemde hij **Partita**. Bij de Partita's is het eerste deel meteen een dansvorm, namelijk een **Allemande**. Van de fuga uit de eerste sonate van vandaag kan nog gemeld worden dat Bach hem zelf bewerkt heeft voor orgel (het kan ook andersom zijn, namelijk dat de orgelfuga bewerkt werd voor viool). Bach bewerkte meermalen eigen werken voor een ander instrument. Wij beiaardiers doen het ook graag, eenvoudigweg omdat Bach op beiaard een fantastische combinatie is.

Wie was **Georg Christoph Wagenseil**? Wagenseil was componist aan het hof van Marie Antoinette te Wenen. Hij is een overgangsfiguur die begon als barokcomponist, maar later een meer galante toon aansloeg. Zowel Haydn als Mozart waren bekend met zijn werken. Het *Divertimento* van vandaag hoort thuis in zijn 'galante' periode en heeft een vrolijk, vaak virtuoos karakter.

ROEL SMIT is geboren in de stad Utrecht. Hij deed hoofdvakken orgel en schoolmuziek aan het conservatorium in die plaats. Zijn opleiding tot beiaardier kreeg hij aan de Nederlandse Beiaardschool bij Leen 't Hart en Peter Bakker. Als bekroning op die periode ontving hij van de beiaardschool de Prix d'Excellence, na een speciaal concert op de beiaard van Dordrecht.

Hij won verschillende prijzen voor interpretatie en improvisatie op internationale concoursen, o.a. op de Westertoren te Amsterdam. Maakte verschillende concertreizen naar de Verenigde Staten, door Europa, naar Nieuw Zeeland.

Hij werkt thans als stadsbeiaardier van Doetinchem en Hengelo (Ov), is organist aan de Joriskerk te Borculo en de Remigiuskkerk te Hengelo (Gld), en leidt zijn eigen muziekpracticum aan de Nieuwe Markt te Deventer: *Leven met Muziek*. Zie www.levenmetmuziek.com

LUISTERPLAATSEN

1. De plaats tussen de twee stadhuizen, die genoemd wordt *Bij de toren*. De klank van het carillon is daar sterk. Onder de verbindingsgang tussen de twee gebouwen kun je zitten. Regent het zonder al te veel wind dan zit je daar droog.

2. Het *Bevrijderslaantje* dat loodrecht vanaf de Deldenerstraat loopt, naast de flat die *Trianon* heet. Daar klinkt het instrument poëtischer, maar bij verkeerde wind moet je er wel heel erg je oren spitsen. Er zijn een paar zitmogelijkheden.

CARILLONWANDELING

Tijdens het concert kun je een wandeling maken door de binnenstad, liefst langs plekken waar niet al teveel mensen zijn. De markt en het stationsplein moet je dan liever mijden. Het verkeerslawaaï is niet gemakkelijk te ontlopen. Een enkele keer kom je toch op aders als de Deldenerstraat en de Oldenzaalsestraat terecht. Loop je met een rollator? Dat heeft het grote voordeel dat je af en toe kunt gaan zitten, want erg veel bankjes kom je onderweg niet tegen.

We hebben de volgende rondwandeling voor je bedacht. Een enkele keer zul je het carillon niet kunnen horen. Daar staat tegenover dat je toren en carillon een paar keer vanuit een verrassende hoek kunt beleven! Je kunt deze wandeling bij iedere nieuwe alineä (na elke witregel) beginnen – je komt altijd weer uit waar je begonnen bent!

- Binnenplaats *Bij de toren* tussen het oude en het nieuwe stadhuis aflopen met je rug naar de toren.
- Voetpad langs de Deldenerstraat/Oldenzaalsestraat vanaf het nieuwe stadhuis richting Oldenzaal. Je loopt rechts van de weg en passeert de nieuwe parkeerplaats, de achterzijde van Action en AH,

en parkeergarage Thiemsbrug. Bij het stoplicht ter hoogte van de Eikstraat steek je de Oldenzaalsestraat over.

- Loop de Eikstraat in aan de rechterzijde.
- Ga linksom de Sparweg in.
- Op het Kastanjeplein meteen rechtsaf.
- Ga linksaf op de Dennenbosweg.

- Op de Bornsestraat meteen rechtsaf om de ijssalon heen.
- Bij nummer 50 de Bornsestraat oversteken – wees voorzichtig!
- Stap aan de overzijde over het lage hekje, bij het bord: *P - alleen voor bezoekers*. Rollator over het lage hekje tillen... Lukt dat?
- Je houdt de grote parkeerplaats tegenover nummer 50 aan je linkerkant en volgt de stenen muur aan je rechterkant helemaal.
- Recht voor je zie je het begin van een voetpad tussen de struiken. In de buurt staat een bord met *Contract voor onbepaalde tijd*. (Dat bord geldt niet voor jou...).
- Volg het voetpad, het laat je meteen linksom gaan richting stadhuistoren.
- Bij het einde van het voetpad kun je rechtsaf en onder een flatgebouw door.
- Na die onderdoorgang neem je een voetpad schuin linksaf.

- Aangekomen op het *Bevrijderslaantje* (een duidelijk fietspad met ernaast een voetpad) loop je opnieuw richting stadhuistoren.
- Je komt uit op de Deldenerstraat en steekt die over. Er is tegenwoordig een redelijk veilige voetgangersoversteekplaats.
- Even rechts lopen en dan linksaf de Langestraat in.

- Rechtsaf Willemstraat inslaan.
- Sla linksaf bij de Brugstraat.
- Loop in de richting van het dunne torentje op de Markt totdat je rechtsaf kunt gaan de Beeksteeg in.
- Kom je op de Marskant, steek dan meteen over.

- Overkant Marskant, bij nummer 27, gangetje inlopen.
- Bij het water rechtsom de Dorpsmatenstraat.
- Buig schuin naar links met die straat mee. Dan op T-splitsing rechts. Je bent nog steeds op de Dorpsmatenstraat.
- Met de straat meebuigen naar links totdat je komt bij de Emmaweg.

- Emmaweg oversteken en Helmersstraat ingaan.
- Ga rechtsaf over het bruggetje met de blauwe hekjes.
- Wandel over het parkeerterrein richting politiebureau (groot blauw pand).
- Steek voorzichtig over naar het Domineespad, dat links van het politiebureau begint.

- Ga het Domineespad in.
- Aangekomen in de pastoriestraat ga je rechtsom.
- Bij *De Tapperij* ga je links onder de stalen bogen door.
- Je passeert het *Chicken House*, gaat schuin naar links en komt uit op de Langestraat.
- Loop de straat in richting stadhuistoren.
- Pal voor de toren ga je links en je bent op de binnenplaats tussen het oude en het nieuwe stadhuis, de plaats die toepasselijk heet *Bij de toren*. Was je niet op deze plek gestart? Lees boven verder!